

verscheiden heeft, onjuist is, in: „...die verscheiden patienten liet opnemen”.

Nergens in het oorspronkelijke artikel is te vinden, dat de patiënten na behandeling in het ziekenhuis ook weer denzelfden dag (denzelfden nacht) ontslagen werden. Wel staat er: „Einige Patiente waren vollkommen bewustlos, und bei mehreren derselben zeigte sich Herzschwäche”. Deze verschijnselen brachten mij niet op de gedachte, dat zij ook dadelijk na de behandeling uit het ziekenhuis weer ontslagen waren. Wel schreef ik in mijn referaat, vertaald uit het oorspronkelijke artikel: „Na grondige lediging van het darmkanaal waren de meeste patiënten na 12 uur reeds zoo ver hersteld, dat zij hun werk konden hervatten”.

Amsterdam, 13 October 1930.

A. VEDDER.

CONTROLEEREND GENEESKUNDIGEN GEVRAAGD.

Centraal Belfeer vraagt een controleerend geneeskundige o.a. voor de Zaanstreek en omgeving. Nu is de Zaanstreek zelf reeds een omvangrijk gebied: Zaandam, Koog a. d. Zaan, Zaandijk, Wormerveer en Knollendam, alle gelegen aan de Zaan, waarbij men dan nog pleegt te rekenen: Oostzaan, Wormer, Krommenie, Assendelft en Westzaan. Vermoedelijk zullen met „omgeving” wel de laatstgenoemde dorpen bedoeld zijn. Zou er onverhoopt nog een omgeving om die omgeving (Landsmeer — Purmerend — Uitgeest — Beverwijk) bij zijn bedoeld, dan zou het gebied zoo groot worden, dat de man meer zou reizen dan controleeren en nog zijn werk niet af kunnen. Met de Zaanstreek zonder zulk een verre omgeving wordt toch reeds meer verlangd dan één mensch kan volbrengen.

Als doekje voor het bloeden wordt voorgespiegeld het recht particuliere practijk uit te oefenen. Waar? In geen der dorpen is kans, en te Zaandam? Twee derden der bevolking is in het ziekenfonds; van het overblijvende derde deel mag nog een vierde worden afgenomen voor armen en particulieren met zoo goed als geen betalingscapaciteit; blijven over tusschen de 7 en 8000 zielen voor de particuliere practijk. Men moet het al zeer lang kunnen uitzingen om er negen gevestigde collegae zoo uit te concurreeren, dat er een broodje mede zal zijn te verdienen. Maar dan is de eerste voorwaarde, dat degene, die dit zou willen beproeven, de wacht blijft houden bij het vinkennet. Een dokter, die aldoor voor contrôle uit de stad is, neemt niemand.

Deze geheele opzet deugt niet. Waarom niet liever de koe bij de horens gevat en gepoogd een einde te maken aan den contrôle-chaos? Als de Raad van Arbeid, Centraal Beheer en de bedrijfsverenigingen nu eens overal de handen ineen sloegen en te zamen voor elk omschreven gebied van niet te grooten omvang een vol ambtenaar-controleerend geneeskundige aanstelden met een behoorlijke, vaste bezoldiging, zoodat de man geen bijbaantjes noodig heeft, dan krijgen zij alle waar voor hun geld. Deze controleerend geneeskundige, die buiten de practijk staat, zal, als hij slechts uitsluitend controleert en niet critiseert, de beste maatjes zijn met alle huisartsen en zooveel voor hem kostbare inlichtingen kunnen krijgen als hij maar belieft. Of dit ook het geval zou zijn met den concurreerenden controleur, zooals Centraal Beheer zich dien voorstelt, zou ik niet durven beloven.

Ik bepaal mij tot de Zaanstreek. Als alle lichamen, die behoefte hebben aan geregelde contrôle — met geregelde contrôle bedoel ik niet losse opdrachten, zoo te hooi en te gras, maar alle zieken onder contrôle nemen en vooral onder contrôle houden —; ik herhaal: als alle lichamen, die behoefte hebben aan geregelde contrôle aanstelden twee controleerend geneeskundigen, één voor Zaandam en Oostzaan met standplaats Zaandam en één voor Koog, Zaandijk, Wormerveer, Wormer, Knollendam, Krommenie, Assendelft en Westzaan met standplaats Krommenie of Wormerveer; als dan verder de betrokken lichamen het eens konden worden over het aandeel, dat ieder aan de bezoldigingen had bij te dragen, dan zouden zij te zamen een paar alleszins bevoegde geneeskundigen kunnen krijgen, die — elk een behoorlijke dagtaak hebbende zonder overlading en te veel tijdverlies aan reizen — goed werk zouden leveren.

Men weet niet, of men om den tegenwoordigen toestand moet lachen of huilen, maar dat het een aanfluiting is, weet ieder, die oogen heeft om te zien en ooren om te hooren!

Zaandam, 12 October. 1930.

J. W. DE GOEJE.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

MONTPELLIER. — Onderzoekingen over febris undulans. De oude geneeskundige faculteit van Montpellier gaat nieuwen bloei tegemoet. De ROCKEFELLER-stichting heeft de middelen verschaft tot oprichting van een instituut ter bestudeering van febris undulans. Het komt onder de leiding te staan van een dierenarts, bijgestaan door laboratoriumwerkers, en zal over eigen kudden schapen beschikken. Het zal open staan voor artsen uit alle landen, die aan de onderzoekingen willen deelnemen. De jaarlijksche uitgaven zijn begroot op 250.000 francs (*Münch. med. Wochenschr.*, 26 Sept.).

LEIPZIG. — Syphilis innocentium. In de verzekeringsvoorwaarden van den „Leipziger Verein für Krankenversicherung der Beamten und freien Berufe“, die over geheel Deutschland zijn werkzaamheid uitstrekt, komt nog de verouderde bepaling voor, dat „voor geslachtsziekten en de gevolgen daarvan (tabes, paralyse, enz.)“ niet meer dan veertig geneeskundige bezoeken worden vergoed, behalve de uitkeering bij overlijden. Naar aanleiding daarvan deelt J. MARCUSE te München in de *Münch. med. Wochenschr.* van 26 September mede, wat door JACOBSON en CURTH in *Therapie der Gegenwart* van April 1930 is geschreven over de gevallen van syphilis, die niet „aan eigen schuld“ te wijten zijn. Deze schrijvers hebben uit de literatuur niet minder dan 15.232 zulke gevallen bijeengebracht, waarvan vijf honderd en vier bij artsen. Ook een aantal bij bankbeambten, kellnerinnen en anderen door het tellen van onzindelijk papieren geld; bij danseressen, enz. door het gebruik van lippenstiften van een ander; bij kantoorbedienden door het bevochtigen van een potlood van een collega.

De Deutsche ongevalwetgeving erkent de besmetting met syphilis door het beroep als een ongeval in den zin der wet.

DRESDEN. — Voortzetting der hygiënische tentoonstelling. Op veler aandrang heeft het bestuur der internationale hygiënische tentoonstelling het plan opgevat, deze weder in 1931, van 15 Mei tot 30 September, te Dresden te houden, met vernieuwing en uitbreiding van het tentoongestelde (*Deutsche med. Wochenschr.*, 3 October).

— **Vereeniging van artsen-geheelonthouders.** De vereeniging van artsen-geheelonthouders van het Deutsche taalgebied heeft den 2den September een algemeene vergadering gehouden te Dresden, onder leiding van ABDERHALDEN. Het aantal leden is wel toegenomen, maar blijft betrekkelijk veel geringer dan in Oostenrijk en Zwitserland. Vele artsen, die geen alcohol gebruiken, sluiten zich toch niet bij de vereeniging aan, omdat zij vreezen, dat dit hun in den omgang, misschien ook in de practijk tot nadeel zal zijn. Daarom wordt in het bericht over deze vergadering (*Berl. Aerzte-Corresp.*, 4 October) er op gewezen, dat de Deutsche vereeniging nooit, in woord noch geschrift, wettelijke verbodsmatregelen heeft aangeprezen, maar alleen ernaar streeft, degenen, die de schadelijkheid van het alcoholgebruik erkennen, te overtuigen, dat zij zich dan ook ervan moeten onthouden. De vereeniging is bereid, vragen, die door geneeskundigen tot haar worden gericht, door collegae te doen beantwoorden, en verschaft uit haar bibliotheek ook de verlangde literatuur.

In een voor alle artsen toegankelijke vergadering werd door prof. THIELE het woord gevoerd over *bedrijfs-hygiëne en alcohol*, door HOLITSCHER over *alcohol en gezondheid* en door ABDERHALDEN over het doel der vereeniging.